

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media

RAPORT la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului Educației al Republicii Moldova nr.152/2014 (cu privire la învățământul artistic)

Lectura a II-a

Nr. 187 din 20.06.2024

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, în conformitate cu prevederile art. 27 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797-XIII din 02.04.1996, a examinat proiectul de lege nr. 187 din 20.06.2024 și, reieșind din competențele și atribuțiile funcționale, comunică următoarele.

Proiectul de lege, inițiativa legislativă a deputaților Marcela Nistor și Vitali Gavrouc, a fost aprobat în ședința plenară din 13 septembrie 2024. Noile reglementări completează Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 la Titlul III cu Capitolul V¹ - Învățământul Artistic. Astfel, propunerile din proiect răspund nevoilor specifice acestui tip de învățământ și facilitează dezvoltarea performanțelor artistice ale copiilor talentați.

În ședința plenară din 28 noiembrie 2024, prezentul proiect de lege a fost comasat cu proiectul de lege pentru modificarea Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, înregistrat cu nr. 344 din 20.11.2024, prin votul majorității deputaților prezenți. În conformitate cu alineatele (3) și (4) ale articolului 56 din Regulamentul Parlamentului, plenul a hotărât ca Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 (cu privire la învățământul artistic), nr. 187/2024 să fie considerat proiectul de bază.

În vederea pregătirii proiectului pentru a doua lectură, Comisia a analizat avizele Guvernului, Direcției generale juridice, Comisiilor parlamentare și amendamentele deputaților. Obiecțiile și propunerile formulate de Guvern și de autorii amendamentelor au fost examinate, integrate în textul proiectului și reflectate în sinteza acestuia. Modificările propuse prin proiectul de lege nr. 344/2024, votat în prima lectură la 28.11.2024, au fost incluse în sinteza proiectului de bază.

Proiectul de lege redactat, împreună cu sinteza amendamentelor, obiecțiilor și propunerilor, constituie parte integrantă a raportului.

Suplimentar se propun două modificări la prezentul proiect de lege examinate și aprobate în ședința comisiei:

1. Articolul I punctul 7 din proiectul de lege redactat, în partea care se referă la completarea Codului educației cu articolul 31³ alineatul (2), după cuvintele „**instituții de învățământ secundar vocațional de arte**”, se completează cu textul „, **instituții de învățământ secundar ciclul II**”.

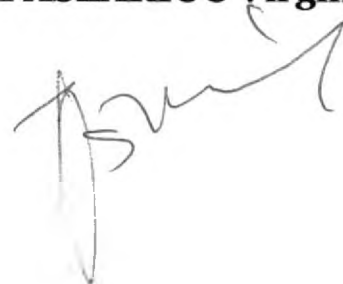
2. Articolul I se completează cu un punct nou cu următorul conținut:
„Articolul 145, alineatul (4¹) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4¹) Instituțiile publice de învățământ preșcolar, primar, secundar, special, precum și instituțiile de învățământ extrașcolar pot să gestioneze mijloacele financiare alocate de la bugetele componente ale bugetului public național. Decizia privind gestionarea mijloacelor financiare alocate de la bugetele componente ale bugetului public național se emite de către entitatea care exercită funcția de fondator al instituției de învățământ.”

Normele promovate prin proiectele comasate vor contribui la crearea unui cadru legislativ național coerent și vor consolida sistemul educațional din Republica Moldova.

După dezbateri, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, cu votul majorității membrilor aleși, propune proiectul de lege nr. 187 din 20.06.2024 spre examinare și adoptare în plenul Parlamentului în a doua lectură.

**Vicepreședintele Comisiei
PĂSLARIUC Virgiliu**

LEGE

pentru modificarea Codului educației al Republicii Moldova nr. 152/2014

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319–324, art. 634), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 3, după noțiunea „instituții de învățământ alternative” se introduc trei noțiuni noi cu următorul cuprins:

„*învățământ artistic* – componentă a sistemului național de educație, care cuprinde toate nivelurile de învățământ și asigură formarea, dezvoltarea și perfecționarea rezultatelor învățării specifice domeniului artistic printr-o diversitate de programe implementate în toate tipurile de instituții, combinând activitățile practice, teoretice și de creație;

„*învățământ artistic specializat* – învățământ destinat persoanelor cu aptitudini deosebite în domeniul artelor, organizat în cadrul instituțiilor specializate de învățământ în baza programelor de studii aprofundate, conform domeniilor de profil, în scopul formării și dezvoltării competențelor artistice de înaltă performanță și al asigurării continuității unui parcurs profesional;

„*învățământ artistic complementar* – învățământ destinat copiilor cu aptitudini și interes pentru studiul în domeniul artelor, având funcția de a extinde și a completa învățământul formal, care oferă oportunități de dezvoltare a abilităților și a potențialului creativ și posibilitatea de profesionalizare în vederea încadrării ulterioare în instituțiile specializate de profil;”.

2. La articolul 15 alineatul (1):

litera j) va avea următorul cuprins:

„j) instituție de învățământ secundar vocațional de arte, sport etc. – gimnaziu, liceu cu profilurile de arte, sport, teologic, militar etc. O instituție de învățământ secundar (gimnaziu sau liceu) se încadrează în categoria de la prezenta literă dacă disciplinele de la profilurile de arte, sport, teologic, militar etc. se predau în toate clasele nivelului de studii;”

alineatul se completează cu litera j¹) cu următorul cuprins:

„j¹) instituție de învățământ artistic complementar – școală de arte (muzică, teatru, arte plastice, dans etc.). În instituțiile de învățământ artistic complementar se predau doar disciplinele de profil artă (muzică, teatru, arte plastice, dans etc.);”

la litera m), textul „de arte: arte plastice, muzică, teatru;” se exclude.

3. Articolul 16 se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) În învățământul artistic evaluarea rezultatelor învățării la disciplinele de profil se face cu note.”

4. Articolul 17:

la alineatul (1), după textul „liceal,” se introduce textul „ , secundar vocațional, artistic complementar;”;

la alineatul (5), după cuvintele „secundar general” se introduce textul „ , secundar vocațional, artistic complementar;”;

la alineatul (7), textul „arte,” se exclude;

articolul se completează cu alineatele (7¹) și (7²) cu următorul cuprins:

„(7¹) La finalizarea studiilor se eliberează următoarele acte de studii:

a) în instituțiile de învățământ artistic complementar – certificat de competență artistică;

b) în instituțiile de învățământ secundar, ciclul II, cu clase de profil arte, și în instituțiile de învățământ secundar vocațional de arte – actele de studii enumerate la alin. (6) lit. a) și b), conform nivelului de învățământ promovat, și certificate de competență artistică;

c) în instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar de arte – diplomă de studii artistice;

d) în instituțiile de învățământ superior de arte sau cu grupe de profil arte se eliberează actele de studii enumerate la alin. (6) lit. e).

(7²) Elevilor din instituțiile de învățământ enumerate la alin. (7¹) care nu au promovat examenele de absolvire a treptelor învățământului artistic li se eliberează o adeverință.”

5. La articolul 20 alineatul (2), după textul „de asemenea,” se introduce textul „învățământul artistic.”

6. La articolul 31 alineatul (2), litera a) se completează cu textul „, cu profil general”.

7. Titlul III se completează cu capitolul V¹ cu următorul cuprins:

„Capitolul V¹ ÎNVĂȚĂMÂNTUL ARTISTIC

Articolul 31¹. Misiunea învățământului artistic

Învățământul artistic asigură dezvoltarea multilaterală a personalității sub aspect artistic, social și de agrement, contribuind la îmbogățirea spațiului cultural și spiritual al societății prin promovarea și valorificarea patrimoniului național și universal.

Articolul 31². Organizarea învățământului artistic

(1) Standardele educaționale pentru toate tipurile de învățământ artistic sunt elaborate de Ministerul Educației și Cercetării, cu participarea cadrelor didactice universitare și preuniversitare și a centrelor metodice specializate în domeniul învățământului artistic.

(2) Ministerul Educației și Cercetării va asigura elaborarea și implementarea politicilor educaționale în învățământul artistic, luând în considerare specificul acestuia, implementând strategii educaționale adaptate la fiecare categorie de învățământ artistic.

(3) Învățământul artistic este benevol.

(4) Admiterea în învățământul artistic se face prin evaluarea aptitudinilor specifice profilului, pe bază de concurs.

(5) Învățământul artistic formal este constituit din două tipuri, cu obiective și cerințe educaționale distincte:

a) învățământul artistic specializat;

b) învățământul artistic complementar.

(6) Personalul din învățământul artistic formal este constituit din:

a) personalul prevăzut la art. 53 alin. (2) și (6)–(8), în cazul instituțiilor de învățământ artistic complementar, al instituțiilor de învățământ secundar vocațional de arte și al instituțiilor de învățământ secundar, ciclul II, cu clase de profil arte;

b) personalul prevăzut la art. 70 și 71, în cazul instituțiilor de învățământ profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar care oferă programe de studii din domeniul artelor;

c) personalul prevăzut la art. 117, în cazul instituțiilor de învățământ superior care oferă programe de studii din domeniul artelor.

(7) Structura și modul de organizare a învățământului artistic sunt prevăzute în regulamentul aprobat de Ministerul Educației și Cercetării.

Articolul 31³. Învățământul artistic specializat

(1) Învățământul artistic specializat este axat pe cultivarea excelenței în domeniu prin dezvoltarea competențelor și a abilităților artistice la toate nivelurile de învățământ.

(2) Învățământul artistic specializat se organizează în instituții de învățământ secundar vocațional de arte, în colegii și centre de excelență de arte, precum și în instituții de învățământ superior, sub formă de lecții teoretice și practice specifice profilului, desfășurate în grup și/sau individual.

(3) Educația oferită în cadrul învățământului artistic are caracter formal și continuu, integrând armonios componentele specifice artei și educației generale, asigurând o formare echilibrată, complexă și pe tot parcursul vieții.

(4) În cazul nepromovării disciplinelor de profil în instituția de învățământ secundar vocațional de arte, elevul este exmatriculat, având posibilitatea continuării studiilor la o instituție de învățământ general.

(5) În cazul nepromovării disciplinelor de profil în cadrul instituției de învățământ secundar, ciclul II, elevul poate fi transferat, în cadrul aceleiași instituții de învățământ, într-o clasă cu profil general, în limita locurilor disponibile.

Articolul 31⁴. Învățământul artistic complementar

(1) Învățământul artistic complementar este benevol și se organizează în instituții de învățământ artistic complementar (școli de muzică, teatru, arte plastice,

dans etc.) sub formă de lecții teoretice și practice specifice profilului, desfășurate în grup și/sau individual.

(2) Instituțiile publice de învățământ artistic complementar sunt înființate, reorganizate și lichidate de către fondator.

(3) Modul de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ artistic complementar se stabilește printr-un regulament-cadru aprobat de Ministerul Educației și Cercetării.

(4) În funcție de specificul activității, fiecare instituție de învățământ artistic complementar, în baza prevederilor unui regulament-cadru aprobat de Ministerul Educației și Cercetării, își elaborează propriul regulament de funcționare, coordonat cu fondatorul.”

8. La articolul 37 alineatul (1), textul „arte,” se exclude.

9. Articolul 132 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Funcțiile didactice în educația timpurie, în învățământul primar, gimnazial, liceal și profesional tehnic pot fi ocupate și de persoane care dețin un act de studii la o specialitate conexă/echivalentă disciplinei școlare sau un certificat de recalificare/validare a competențelor profesionale corespunzătoare funcției și nivelului de calificare deținut, conform unei metodologii aprobate de Ministerul Educației și Cercetării.”

10. La articolul 137²:

denumirea articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 137²**. Limitarea accesului la obiecte interzise,
la utilizarea telefoanelor mobile și a echipamentelor
de comunicații electronice”;

articolul se completează cu alineatele (5) și (6) cu următorul cuprins:

„(5) Elevilor le este interzisă utilizarea telefoanelor mobile și/sau a oricăror alte echipamente de comunicații electronice în timpul lecțiilor, cu excepția folosirii acestora:

- a) în scop educațional, stabilit de către cadrele didactice;
- b) în situații de urgență (starea de sănătate precară a elevului sau a cadrului didactic, probleme de sănătate ale unui membru de familie, situații de criză imprevizibile);

c) în cazul necesității monitorizării permanente, cu diverse echipamente asistive, a sănătății elevilor cu dizabilități sau boli somatice cronice severe, confirmate documentar.

(6) Condițiile și modul de utilizare a telefoanelor mobile și/sau a oricăror alte echipamente de comunicații electronice sunt prevăzute în Regulamentul-cadru privind utilizarea telefoanelor mobile și/sau a altor echipamente de comunicații electronice în instituțiile de învățământ, aprobat de către Ministerul Educației și Cercetării.”

11. La articolul 138, alineatul (2) se completează cu litera e¹⁾ cu următorul cuprins:

„e¹⁾ să monitorizeze, în colaborare cu cadrele didactice, respectarea Regulamentului-cadru privind utilizarea telefoanelor mobile și/sau a altor echipamente de comunicații electronice în instituțiile de învățământ;”.

12. La articolul 139 litera g), textul „meserii, specialități și” se exclude.

13. La articolul 140, alineatul (1) se completează cu literele t¹⁾ și t²⁾ cu următorul cuprins:

„t¹⁾ exercită rolul de coordonator național al activităților autorităților competente pentru recunoașterea calificărilor profesionale obținute într-un stat membru al Uniunii Europene, într-un stat al Spațiului Economic European și în Confederația Elvețiană;

t²⁾ exercită rolul Centrului de asistență privind recunoașterea calificărilor profesionale;”.

Art. II. – Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și va aproba actele normative necesare pentru implementarea acesteia.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ЗАКОН

о внесении изменений в Кодекс Республики Молдова об образовании № 152/2014

Парламент принимает настоящий органический закон.

Ст. I. – В Кодекс Республики Молдова об образовании № 152/2014 (Официальный монитор Республики Молдова, 2014 г., № 319–324, ст. 634), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. Статью 3 после понятия «альтернативные образовательные учреждения» дополнить понятиями следующего содержания:

«художественное образование – составная часть национальной системы образования, которая охватывает все уровни образования и обеспечивает формирование, развитие и совершенствование специфических для области искусств результатов обучения с помощью разнообразия внедренных во все типы учреждений программ, совмещающая практические, теоретические и творческие виды деятельности;

специализированное художественное образование – образование, предназначенное для лиц с исключительными способностями в области искусств, организованное в рамках специализированных образовательных учреждений на основании углубленных программ обучения по профильным направлениям с целью формирования и развития высокоэффективных компетенций в области искусств и обеспечения непрерывности профессиональной карьеры;

дополнительное художественное образование – образование, предназначенное для детей, имеющих способности и проявляющих интерес к обучению в области искусств, задачей которого является расширение и дополнение формального образования, предоставляющее возможности для развития навыков и творческого потенциала и возможность профессионализации для последующего трудоустройства в профильных специализированных учреждениях;».

2. В части (1) статьи 15:

пункт j) изложить в следующей редакции:

«j) учреждение среднего профессионального образования в области искусств, спорта и т. п. – гимназия, лицей художественного, спортивного, теологического, военного профилей и т. п. Учреждение среднего образования (гимназия или лицей) относится к указанной в настоящем пункте категории, если дисциплины художественного, спортивного, теологического, военного и других профилей преподаются во всех классах данного уровня образования;»;

дополнить часть пунктом j¹) следующего содержания:

«j¹) учреждение дополнительного художественного образования – школа искусств (музыкальная, театральная, изобразительного искусства, танцевальная и т. п.). В учреждениях дополнительного художественного образования преподаются только дисциплины по художественному профилю (музыка, театральное искусство, изобразительное искусство, танцы и т. п.);»;

в пункте m) слова «школа (школа искусств: художественная, музыкальная, театральная; спорта и т. п.),» заменить словами «школа (спортивная и т. п.),».

3. Статью 16 дополнить частью (5¹) следующего содержания:

«(5¹) В художественном образовании оценивание результатов обучения по профильным дисциплинам осуществляется с помощью отметок.».

4. В статье 17:

часть (1) после слова «лицейского» дополнить словами «образования, среднего профессионального образования, дополнительного художественного образования»;

часть (5) после слов «среднем общем образовании» дополнить словами «, среднем профессиональном образовании, дополнительном художественном образовании»;

в части (7) слова «по искусству, спорту и тому подобному» заменить словами «в области спорта и иных областях»;

дополнить статью частями (7¹) и (7²) следующего содержания:

«(7¹) По завершении обучения выдаются следующие документы:

а) учреждениями дополнительного образования в области искусств – сертификат компетенции в области искусств;

б) учреждениями среднего образования, II цикл, с профильными классами в области искусств и учреждениями среднего профессионального образования в области искусств – документы об образовании, перечисленные в пунктах а) и б) части (6), в соответствии с освоенным уровнем образования и сертификаты компетенции в области искусств;

с) учреждениями послесреднего и послесреднего нетретичного образования в области искусств – диплом о художественном образовании;

д) учреждениями высшего образования в области искусств или с профильными группами в области искусств – документы об образовании, перечисленные в пункте е) части (6).

(7²) Учащимся образовательных учреждений, перечисленных в части (7¹), не сдавшим выпускные экзамены по завершении определенной ступени художественного образования, выдается справка.».

5. Часть (2) статьи 20 после слова «также» дополнить словами «художественное образование,».

6. Пункт а) части (2) статьи 31 дополнить словами «, по общему профилю;».

7. Раздел III дополнить главой V¹ следующего содержания:

«Глава V¹

ХУДОЖЕСТВЕННОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

Статья 31¹. Миссия художественного образования

Художественное образование обеспечивает разностороннее развитие личности в художественном, социальном и рекреационном аспектах, содействуя обогащению культурной и духовной жизни общества путем продвижения и освоения национального и всемирного наследия.

Статья 31². Организация художественного образования

(1) Образовательные стандарты для всех видов художественного образования разрабатываются Министерством образования и исследований при участии университетских и доуниверситетских педагогических кадров и методических центров, специализирующихся в сфере художественного образования.

(2) Министерство образования и исследований обеспечивает разработку и внедрение образовательных политик в сфере художественного образования с учетом его специфики, реализуя образовательные стратегии, адаптированные к каждой категории художественного образования.

(3) Художественное образование является добровольным.

(4) Зачисление в учреждения образования осуществляется на конкурсной основе путем оценивания специфических для соответствующего профиля способностей.

(5) Формальное художественное образование включает два вида образования с отдельными образовательными целями и требованиями:

- а) специализированное художественное образование;
- б) дополнительное художественное образование.

(6) К персоналу сферы формального художественного образования относятся:

а) персонал, предусмотренный частями (2) и (6)–(8) статьи 53, – в случае учреждений дополнительного художественного образования, учреждений среднего профессионального художественного образования и учреждений среднего образования, цикл II, с профильными классами в области искусств;

б) персонал, предусмотренный статьями 70 и 71, – в случае учреждений послесреднего и послесреднего нетретичного профессионально-технического образования, которые предоставляют образовательные программы в области искусств;

с) персонал, предусмотренный статьей 117, – в случае учреждений высшего образования, которые предоставляют образовательные программы в области искусств.

(7) Структура и порядок организации художественного образования предусмотрены положением, утвержденным Министерством образования и исследований.

Статья 31³. Специализированное художественное образование

(1) Специализированное художественное образование направлено на достижение высокого уровня мастерства в соответствующей области путем развития компетенций и навыков в области искусств на всех уровнях образования.

(2) Специализированное художественное образование организуется в учреждениях среднего профессионального образования в области искусств, в колледжах и образцовых центрах искусств, а также в учреждениях высшего образования в форме профильных теоретических и практических занятий, проводимых в группах и/или индивидуально.

(3) Образование, предлагаемое в рамках художественного образования, носит формальный и непрерывный характер, гармонично объединяя компоненты, специфические для искусства и для образования в целом, обеспечивая сбалансированную, комплексную и непрерывную подготовку в течение всей жизни.

(4) В случае не сдачи профильных дисциплин в учреждении среднего профессионального образования в области искусств, учащийся исключается, с возможностью продолжить обучение в общеобразовательном учреждении.

(5) В случае не сдачи профильных дисциплин в рамках учреждения среднего образования, цикл II, учащийся может быть переведен в рамках того же образовательного учреждения в класс общего профиля в пределах имеющихся мест.

Статья 31⁴. Дополнительное художественное образование

(1) Дополнительное художественное образование является добровольным и организуется в учреждениях дополнительного художественного образования (в музыкальных, театральных школах, школах изобразительного искусства, танцевальных и т. п.) в форме профильных теоретических и практических занятий, проводимых в группах и/или индивидуально.

(2) Публичные учреждения дополнительного художественного образования создаются, реорганизуются и ликвидируются учредителем.

(3) Порядок организации и функционирования учреждений дополнительного художественного образования устанавливается типовым положением, утвержденным Министерством образования и исследований.

(4) С учетом специфики деятельности каждое учреждение дополнительного художественного образования на основании типового положения, утвержденного Министерством образования и исследований, разрабатывает собственное положение о функционировании, согласованное с учредителем.».

8. В части (1) статьи 37 слова «школы искусств,» исключить.

9. Статью 132 дополнить частью (1¹) следующего содержания:

«(1¹) Педагогические должности в раннем, начальном, гимназическом, лицейском и профессионально-техническом образовании могут также заниматься лицами, обладающими документом об образовании по специальности, смежной со школьной дисциплиной/эквивалентной школьной дисциплине, или сертификатом о переподготовке/о подтверждении профессиональных компетенций, соответствующих должности и полученному уровню квалификации, согласно методологии, утвержденной Министерством образования и исследований.».

10. В Статье 137²:

наименование статьи изложить в следующей редакции:

«Статья 137². Ограничение доступа к запрещенным вещам, к использованию мобильных телефонов и оборудования электронных коммуникаций»;

дополнить статью частями (5) и (6) следующего содержания:

«(5) Учащимся запрещается использование мобильных телефонов и/или иного оборудования электронных коммуникаций во время уроков, за исключением их использования:

а) в образовательных целях, установленных педагогическими работниками;

б) в чрезвычайных ситуациях (неудовлетворительное состояние здоровья учащегося или педагогического работника, проблемы со здоровьем одного из членов семьи, непредвиденные кризисные ситуации);

с) в случае необходимости постоянного мониторинга с помощью различного вспомогательного оборудования состояния здоровья учащихся с ограниченными возможностями или документально подтвержденными тяжелыми хроническими соматическими заболеваниями.

(6) Условия и порядок использования мобильных телефонов и/или любого иного оборудования электронных коммуникаций предусмотрены в утвержденном Министерством образования и исследований Типовом положении об использовании мобильных телефонов и/или иного оборудования электронных коммуникаций в образовательных учреждениях.».

11. Часть (2) статьи 138 дополнить пунктом e¹) следующего содержания:

«e¹) в сотрудничестве с педагогическими кадрами осуществлять мониторинг соблюдения Типового положения об использовании мобильных телефонов и/или иного оборудования электронных коммуникаций в образовательных учреждениях;».

12. В пункте g) статьи 139 слова «профессиям, специальностям и» исключить.

13. Часть (1) статьи 140 дополнить пунктами t¹) и t²) следующего содержания:

«t¹) выполняет роль национального координатора деятельности компетентных органов по признанию профессиональных квалификаций, полученных в одном из государств-членов Европейского Союза, в одном из государств Европейского экономического пространства и в Швейцарской Конфедерации;

t²) выполняет роль Центра поддержки по признанию профессиональных квалификаций;».

Ст. II. – Правительству в шестимесячный срок со дня вступления в силу настоящего закона разработать и утвердить нормативные акты, необходимые для его реализации.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА

Sinteza
amendamentelor, obiecțiilor și propunerilor
la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului Educației al Republicii Moldova nr.152/2014 (cu
privire la învățământul artistic)
Nr. 187 din 20.06.2024

Nr.	Textul părții constitutive a actului legislativ în vigoare care se propune a fi modificat, completat sau abrogat	Textul părții constitutive a proiectului de act legislativ la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul amendamentului, propunerii, obiecției	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Rezultatul examinării de către comisia sesizată în fond	Note
1.	<p>Art. 3. Noțiuni principale În sensul prezentului cod, următoarele noțiuni principale semnifică:</p>	<p>1.Articolul 3 se completează cu următorul cuprins: „învățământ artistic - parte componentă a sistemului național de educație care cuprinde toate nivelurile de învățământ și asigură formarea, dezvoltarea, perfecționarea competențelor profesionale și fundamentale specifice domeniului artistic printr-o diversitate de programe implementate în toate tipurile de instituții, combinând activitățile practice, teoretice și de creație; învățământ artistic academic este o formă de educație artistică structurată, care urmează un curriculum riguros și standardizat, având ca obiectiv obținerea de calificări</p>	<p>Amendament deputat Marcela Nistor</p>	<p>La pct.1 în partea ce ține de art.3 din Codul educației sunt propuse următoarele modificări după cum urmează: „- la noțiunea „învățământ artistic” textul „competențelor profesionale și fundamentale” se substituie cu cuvintele „rezultatelor învățării”; - noțiunile „învățământul artistic academic” și „învățământul artistic nonacademic,” se exclud; - la noțiunea „învățământ artistic specializat”, cuvântul „copii” se substituie cu cuvântul „cei”; - în tot textul proiectului de lege, cuvântul „academic” se exclude.”.</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Clasificarea învățământului artistic în academic și non academic nu este justificată.</p>

		<p>formale și dezvoltarea competențelor profesionale în domenii artistice specifice. Acest tip de învățământ pune accent pe instrucția sistematică, evaluarea periodică și pregătirea pentru cariere profesionale în artă;</p> <p>învățământul artistic non-academic este o formă de educație artistică flexibilă, care se concentrează pe experiența practică, explorarea liberă și dezvoltarea personală, fără a urma un curriculum riguros sau a viza obținerea de calificări formale. Învățământul artistic non-academic încurajează creativitatea individuală și exprimarea personală, oferind posibilitatea de a se angaja în activități artistice într-un mod mai flexibil și adaptat nevoilor și intereselor;</p> <p>învățământ artistic academic specializat este învățământul organizat pentru copii cu aptitudini deosebite în domeniul artelor în cadrul instituțiilor specializate de învățământ în baza programelor de studii aprofundate conform domeniilor de profil cu scopul formării și</p>				
--	--	--	--	--	--	--

		<p>dezvoltării competențelor artistice de înaltă performanță și asigurării continuității unui parcurs profesional;</p> <p>învățământ artistic academic complementar este învățământul organizat pentru copii cu aptitudini și interes de a studia în domeniul artelor care realizează funcția de extindere și complementaritate în raport cu învățământul formal și oferă oportunități de dezvoltare a abilităților și potențialului creativ cu posibilitatea profesionalizării în vederea încadrării ulterioare în instituțiile specializate de profil;”.</p>				
2.	<p>Art. 15. Tipurile instituțiilor de învățământ</p> <p>(1) În conformitate cu structura învățământului, instituțiile de învățământ se clasifică după cum urmează:</p> <p>a) instituție de educație antepreșcolară – creșă, centru comunitar de educație timpurie;</p> <p>b) instituție de învățământ preșcolar – grădiniță de copii, centru comunitar de educație timpurie;</p> <p>c) instituție de învățământ primar – școală primară;</p> <p>d) instituție de învățământ secundar, ciclul I – gimnaziu;</p>	<p>2.Articolul 15 se completează cu litera d¹) și e¹) cu următorul cuprins:</p> <p>- „d¹) instituție de învățământ artistic academic complementar primar și secundar, ciclul I - școală de muzică, arte și arte plastice, etc.;</p> <p>e¹) instituție de învățământ artistic academic specializat cu programe integrate – învățământ primar și secundar, ciclul I și II – liceu de muzică, arte</p>	Amendament deputat Marcela Nistor	<p>La pct. 2 din proiectul de lege modificările propuse pentru art. 15 din cod se expun cu următorul conținut:</p> <p>„Art. 15 alin. (1):</p> <p>- la lit. j) cuvântul „școală” se substituie cu textul „gimnaziu, liceu cu profilurile de arte, sport, teologic, militar etc. O instituție de învățământ secundar (gimnaziu sau liceu) se încadrează în categoria de la prezenta literă numai dacă disciplinele de la profilurile de arte, sport, teologic, militar, etc. se predau în toate clasele nivelului de studii.”;</p> <p>- Se completează cu lit. j¹) cu următorul conținut:</p>	Se acceptă	Necesitatea expunerii pct. 2 într-o nouă redacție rezultă din faptul că tipologia instituțiilor de învățământ artistic propusă nu se încadrează în tipologia instituțiilor de învățământ prevăzută la art. 15. din Codul educației.

<p>e) instituție de învățământ secundar, ciclul II – liceu;</p> <p>f) instituție de învățământ general cu programe de diferite niveluri sau programe integrate – complex educațional (grădiniță-creșă, școală primară-grădiniță, gimnaziu-grădiniță);</p> <p>g) instituție de învățământ profesional tehnic secundar – școală profesională;</p> <p>h) instituție de învățământ profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar – colegiu;</p> <p>i) instituție de învățământ profesional tehnic cu programe de diferite niveluri sau programe integrate – centru de excelență;</p> <p>j) instituție de învățământ secundar vocațional de arte, sport etc. – școală;</p> <p>k) instituție de învățământ superior – universitate, academie de studii, institut, școală superioară, școală de înalte studii etc.;</p> <p>l) instituție de învățământ de formare continuă – universitate, institut, centru, școală etc.;</p> <p>m) instituție de învățământ extrașcolar – școală (de arte: arte plastice, muzică, teatru; de sport etc.), centru de creație, club sportiv, centru sportiv de pregătire a loturilor naționale, tabără de odihnă;</p> <p>n) instituție de învățământ special – instituție specială, școală auxiliară.</p>	<p>plastice, sport, liceu teoretic cu profil etc.”</p> <p>- litera h) și i), după textul „instituție de învățământ,” se introduce textul „artistic și”.</p> <p>- litera j) se abrogă. (j) instituție de învățământ secundar vocațional de arte, sport etc. - școală;)</p> <p>- litera m) prima liniuță (paranteză), cuvintele „școală (de arte: arte plastice, muzică, teatru; de sport etc.)” se exclud.</p>		<p>„j’) instituțiile de învățământ artistic complementar - școală de arte (muzică, teatru, arte plastice, dans etc.). În instituțiile de învățământ artistic complementar se predau doar disciplinele de profil artă (muzică, teatru, arte plastice, dans etc.)”;</p> <p>- la lit. m) textul „de arte: arte plastice, muzică, teatru” se exclude.”.</p>		
--	---	--	---	--	--

<p>3.</p>	<p>Articolul 17. Actele de studii (1) Instituțiile de învățământ gimnazial, liceal, profesional tehnic, superior și de formare continuă eliberează persoanelor care au promovat examenele de absolvire acte de studii, potrivit formatelor elaborate și aprobate de Ministerul Educației și Cercetării, personalizate în mod centralizat.</p> <p>(7) La finalizarea studiilor în învățământul secundar vocațional de arte, sport etc. se eliberează actele de studii enumerate la alin.(6), conform nivelului de învățământ promovat, și certificate de calificare profesională.</p>	<p>4.La articolul 17: -alineatul (1), după textul „liceal,” se introduce textul „artistic,”;</p> <p>Alineatul (7) textul se înlocuiește cu următorul cuprins: „La finalizarea studiilor în cadrul instituțiilor de învățământ sportiv și artistic academic complementar, absolvenților care promovează examenele de absolvire li se acordă certificate de competență profesională, conform nivelului de învățământ promovat, eliberate conform standardelor aprobate de MEC. În cazul nepromovării examenelor se acordă adeverință eliberată de către instituție.”</p>		<p>La pct. 4 modificările propuse pentru art. 17 se expun cu următorul conținut: „Art. 17: - la alin. (1), după cuvântul „liceal” se completează cu textul „ , secundar vocațional, artistic complementar,”; - la alin. (5), după cuvintele „secundar general” se completează cu textul „ , secundar vocațional, artistic complementar,”; - la alin. (7) textul „de arte,” se exclude; - se completează cu alin. (7¹) și (7²) cu următorul cuprins: „(7¹) La finalizarea studiilor: a) în instituțiile de învățământ artistic complementar se eliberează certificat de competență artistică; b) în instituțiile de învățământ secundar, ciclul II cu clase de profil arte, și în instituțiile de învățământ secundar vocațional de arte se eliberează actele de studii enumerate la alin. (6) lit. a) și b), conform nivelului de învățământ promovat, și certificate de competență artistică; c) în instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar de arte se eliberează diploma de studii artistice; d) în instituțiile de învățământ superior de arte sau cu grupe de profil arte se eliberează actele de studii enumerate la alin. (6) lit. e).” (7²) În cazul nepromovării examenelor de absolvire a treptelor învățământului artistic, în instituțiile de învățământ enumerate la alineatul (7¹) se eliberează adeverință.”</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Modificările oferă o claritate pentru denumirea actelor de studii eliberate la absolvirea studiilor în instituțiile de învățământ general cu vocație în domeniul artelor, în instituțiile de învățământ secundar, ciclul II(liceu) cu clase de profil artă, și în instituțiile de învățământ artistic complementar(cu program de instruire doar în domeniul artelor).</p> <p>În instituțiile de învățământ secundar vocațional de arte (licee cu clase doar de profil arte) și în instituțiile de învățământ secundar, ciclul II cu clase de profil arte (licee cu unele clase de profil arte) absolvenților li se vor elibera două acte de studii: certificat de studii gimnaziale sau diplomă de bacalaureat și certificat de competențe artistice.</p> <p>În instituțiile de învățământ profesional tehnic cu programe de instruire în domeniul artelor la absolvire se va elibera diplomă de studii artistice, la ins. Înv. superior-diplomă de studii superioare.</p>
-----------	---	---	--	---	-------------------	---

4.	<p>Articolul 31. Organizarea învățământului liceal</p> <p>(1) Învățământul liceal se organizează în licee ca învățământ cu frecvență (clasele X–XII) sau cu frecvență redusă (clasele X–XIII). Pentru persoanele cu dificultăți de învățare cauzate de dizabilități, învățământul liceal se poate organiza ca învățământ la distanță, învățământ la domiciliu. Pentru elevii din instituții penitenciare, învățământul liceal se poate organiza ca învățământ la distanță.</p> <p>(2) Învățământul liceal se organizează cu următoarele filiere:</p> <p>a) teoretică, cu profilurile umanist și real,</p>		<p>PL nr. 344/2024 Propus spre comasare cu PL nr. 187/2024 în ședința plenară din 28.11.2024</p>	<p>La art. 31 alin. (2), lit. a) se completează cu textul „, cu profilul general”.</p>	Se acceptă	
5.		<p>6.Codul Educației se completează cu TITLUL V¹ cu următorul cuprins: „TITLUL V¹: ÎNVĂȚĂMÂNTUL ARTISTIC”</p>	<p>Amendament deputat Marcela Nistor</p>	<p>Pct.6 din proiectul de lege în parte ce ține de completarea Codului educației cu Titlul V¹ se modifică după cum urmează: „1) Partea introductivă va avea următorul conținut: „Codul educației la Titlul III se completează cu Capitolul V¹ ÎNVĂȚĂMÂNTUL ARTISTIC cu următorul cuprins:”.</p>	Se acceptă	<p>Modificările au fost propuse să fie în concordanță cu normele din Codul educației.</p>
6.		<p>„Articolul 31¹. Învățământul artistic</p> <p>(1) Învățământul artistic asigură dezvoltarea multilaterală a personalității sub aspect artistic, social și de agrement, contribuind la îmbogățirea spațiului cultural și spiritual al societății prin</p>	<p>Amendament deputat Marcela Nistor</p>	<p>2) Articolul. 31¹: - la alin. 2 cuvintele „Ministerul Culturii” se exclud; - se completează cu alineatele (4)-(8) cu următorul conținut: „(4) Studiile în învățământul artistic nu sunt obligatorii. (5) Admiterea în învățământul artistic se face prin evaluarea aptitudinilor specifice profilului, pe bază de concurs. (6) Învățământul artistic formal este constituit din două tipuri, cu</p>	Se acceptă	<p>Modificările au fost propuse pentru a completa cu prevederi care vor asigura instruirea calitativă și buna funcționare a instituțiilor de învățământ cu profil artistic, Capitolului V¹ ÎNVĂȚĂMÂNTUL ARTISTIC.</p>

		<p>promovarea și valorificarea patrimoniului național și universal.</p> <p>(2) Standardele educaționale pentru toate tipurile de învățământ artistic sunt elaborate de către Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Culturii, cu participarea cadrelor didactice universitare și preuniversitare și centrelor metodice specializate în domeniul învățământului artistic;</p> <p>(3) Ministerul Educației și Cercetării, conform prevederilor acestui cod, va asigura elaborarea și implementarea politicilor educaționale în învățământul artistic, luând în considerare specificul, diversitatea și transversalitatea acestuia, implementând strategii educaționale adaptate la fiecare categorie de învățământ artistic.</p>		<p>obiective și cerințe educaționale distincte:</p> <p>a) învățământul artistic complementar;</p> <p>b) învățământul artistic specializat.</p> <p>(7) Personalul din învățământul artistic formal este constituit din:</p> <p>a) personalul prevăzut la art. 53 alin. (2) și alin. (6)-(8), în cazul instituțiilor de învățământ artistic complementar, al instituțiilor de învățământ secundar vocațional de arte și al instituțiilor de învățământ secundar, ciclul II cu clase de profil arte;</p> <p>b) personalul prezentat la art. 70 și 71, în cazul instituțiilor de învățământ profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar care oferă programe de studii din domeniul artelor;</p> <p>c) personalul prevăzut la art. 117, în cazul instituțiilor de învățământ superior care oferă programe de studii din domeniul artelor.</p> <p>(8) Structura și modul de organizare a învățământului artistic sunt prevăzute în regulamentul aprobat de Ministerul Educației și Cercetării.”;</p>		
7.		<p>„Articolul 31². Învățământul artistic academic se divizează în două categorii, având obiective și cerințe educaționale distincte:</p> <p>(1) învățământul artistic academic specializat:</p> <p>a) secundar, ciclul II, nivelul 3 - clase cu</p>	<p>Amendament deputat Marcela Nistor</p>	<p>3) art. 31² se exclude;</p>	<p>Se acceptă</p>	

		<p>profil arte în cadrul liceelor teoretice;</p> <p>b) secundar, ciclul II, nivelul 3 - liceele republicane de specialitate;</p> <p>c) secundar, ciclul I și II, de nivelul 3 și 4 - instituții secundare de arte - colegiul de coregrafie;</p> <p>d) secundar, de nivelul 4 și 5 - instituții secundare de arte - colegii și centre de excelență;</p> <p>e) superior, nivelul 6-8 - Academie/Universitate.</p> <p>(2) învățământul artistic academic complementar:</p> <p>a) primar și secundar, ciclul I, nivelul 1 și 2 - școlile de artă (muzică, teatru, dans, arte plastice etc);</p> <p>b) secundar, ciclul I, nivelul 2 - clase cu profil arte în cadrul liceelor teoretice.</p>			
8.		<p>„Articolul 31³.</p> <p>Învățământul artistic academic specializat</p> <p>(1) Învățământul artistic academic specializat este axat pe cultivarea excelenței în domeniu, prin dezvoltarea competențelor și abilităților artistice, începând de la nivelul primar (după caz preșcolar sau gimnazial)</p>	<p>Amendament deputat Marcela Nistor</p>	<p>4) art. 31³ devine art. 31² și va avea următorul cuprins: „Articolul 31². Învățământul artistic specializat</p> <p>(1) Învățământul artistic specializat este axat pe cultivarea excelenței în domeniu, prin dezvoltarea competențelor și abilităților artistice la toate nivelurile de învățământ;</p> <p>(2) Învățământul artistic specializat se organizează în instituții de învățământ secundar vocațional de arte, în colegii și centre de excelență</p>	<p>Se acceptă</p>

		<p>până la studiile superioare;</p> <p>(2) Admiterea în instituțiile de învățământ artistic se face prin evaluarea aptitudinilor specifice profilului, pe bază de concurs.</p> <p>(3) Educația oferită în cadrul învățământului artistic are caracter formal și continuu, integrând armonios componentele specifice artei și educației generale, asigurând o formare echilibrată, complexă și pe tot parcursul vieții;</p> <p>(4) Studiile în învățământul artistic academic specializat nu este obligatoriu. În cazul nepromovării disciplinelor de profil, elevul este exmatriculat, cu posibilitatea continuării studiilor la o instituție de învățământ general;</p>		<p>de arte și în instituții de învățământ superior sub formă de lecții teoretice și practice specifice profilului, desfășurate în grup și/sau individual.</p> <p>(3) Educația oferită în cadrul învățământului artistic are caracter formal și continuu, integrând armonios componentele specifice artei și educației, asigurând o formare echilibrată, complexă și pe tot parcursul vieții.</p> <p>(4) În cazul nepromovării disciplinelor de profil în instituțiile de învățământ secundar vocațional de arte, elevul este exmatriculat, având posibilitatea continuării studiilor la o instituție de învățământ general.</p> <p>(5) În cazul nepromovării disciplinelor de profil în cadrul instituțiilor de învățământ secundar, ciclul II, elevul poate fi transferat în cadrul aceleiași instituții de învățământ într-o clasă cu profil general, în limita locurilor disponibile.”;</p>		
9.		<p>Articolul 314. Învățământul artistic academic complementar</p> <p>(1) Învățământul artistic academic complementar este benevol, se organizează în școli de muzică, artă și artă plastică, sub formă de lecții teoretice și practice specifice profilului, desfășurate în grup și/sau individual.</p>	Amendament deputat Marcela Nistor	5) art. 314 devine art. 313 cu următorul conținut: „ Articolul 313. Învățământul artistic complementar (1) Învățământul artistic complementar este benevol și se organizează în instituții de învățământ artistic complementar (școli de muzică, teatru, arte plastice, dans etc.), sub formă de lecții teoretice și practice specifice profilului, desfășurate în grup și/sau individual.	Se acceptă	

		<p>(2) Admiterea în instituțiile de învățământ artistic academic complementar se face prin evaluarea aptitudinilor specifice profilului, pe bază de concurs.</p> <p>(3) În învățământul artistic academic complementar serviciile educaționale sunt oferite contra plată, conform legislației în vigoare.</p> <p>(4) În funcție de specificul activității, fiecare instituție de învățământ artistic academic complementar, în baza prevederilor Regulamentului-tip aprobat de MEC își elaborează propriul regulament de funcționare, coordonat cu organul local de specialitate în domeniul învățământului.”</p>		<p>(2) Instituțiile publice de învățământ artistic complementar sunt înființate, reorganizate și lichidate de către fondator.</p> <p>(3) Modul de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ artistic complementar se stabilește prin regulamentul-cadru aprobat de Ministerul Educației și Cercetării.</p> <p>(4) În funcție de specificul activității, fiecare instituție de învățământ artistic complementar, în baza prevederilor regulamentului-cadru aprobat de Ministerul Educației și Cercetării, își elaborează propriul regulament de funcționare, coordonat cu fondatorul.”</p>		
10.	<p>Art.37.Organizarea învățământului extrașcolar</p> <p>(1) Învățământul extrașcolar este benevol și se organizează, în funcție de interesele și opțiunile copiilor și tinerilor, în instituțiile de învățământ general, inclusiv în instituțiile de învățământ extrașcolar publice și private (centre, palate și case de creație, școli de arte, sport, tabere de odihnă, centre sportive de pregătire a loturilor naționale etc.), sub formă de activități educative specifice, desfășurate în grup</p>	<p>7.La articolul 37, alin. (1) se modifică după cum urmează:</p> <p>(1) Învățământul extrașcolar este benevol și se organizează, în funcție de interesele și opțiunile copiilor și tinerilor, în instituțiile de învățământ general, inclusiv în instituțiile de învățământ extrașcolar și de învățământ artistic non-academic, publice și private (centre, palate și case de creație, sport,</p>	Amendament deputat Marcela Nistor	<p>Punctele 7 și 8 din proiectul de lege se propune a fi expuse într-un singur punct cu următorul conținut:</p> <p>„7. La art. 37 alin. (1), textul „școli de artă,” se exclude.”</p>	Se acceptă	Învățământul artistic formal specializat și complementar a fost definit distinct de învățământul extrașcolar la Capitolul V ¹ , a decăzut necesitatea modificării radicale a art. 37, care reglementează învățământul extrașcolar.

	și/sau individual, sub îndrumarea cadrelor didactice cu pregătire specială, în colaborare cu familia, unități socioculturale, mass-media, organizații de copii și tineret.	tabere de odihnă, centre sportive de pregătire a loturilor naționale etc.), sub formă de activități educative specifice, desfășurate în grup și/sau individual, sub îndrumarea cadrelor didactice cu pregătire specială, în colaborare cu familia, unități socioculturale, mass-media, organizații de copii și tineret.				
11.	Art.37. Organizarea învățământului extrașcolar (5) Instituțiile de învățământ extrașcolar publice pot presta servicii educaționale contra plată doar suplimentar la cele prevăzute în planul de învățământ și curriculum, conform legislației în vigoare.	8.La articolul 37, alineatul (5) se exclude „Instituțiile de învățământ extrașcolar publice pot presta servicii educaționale contra plată doar suplimentar la cele prevăzute în planul de învățământ și curriculum, conform legislației în vigoare.”	Amendament deputat Marcela Nistor	Punctele 7 și 8 din proiectul de lege se propune a fi expuse într-un singur punct cu următorul conținut: „7. La art. 37 alin. (1) , textul „ școli de artă, ” se exclude.”	Se acceptă	În contextul educației nonformale, învățământul artistic poate fi desfășurat și în învățământul extrașcolar și în instituțiile de învățământ extrașcolar (centre, palate, case de creație).
12.	Art. 53. Categoriile de personal (6) În instituțiile de învățământ de arte și sport, funcțiile didactice sânt: profesor, conducător artistic, maestru de balet, maestru de concert, maestru de cor, dirijor, acompaniator, regizor, antrenor-instructor, maistru-instructor, antrenor.	9.La articolul 53, alineatul (6), cuvântul „ acompaniator, ” se exclude.	Amendament deputat Marcela Nistor	Pct. 9 din proiectul de lege se exclude.	Se acceptă	Nu a fost argumentată necesitatea excluderii funcției de „acompaniator”.
13.		10. În textul Codului Educației, în toate cazurile, cuvântul „ învățământ ” se înlocuiește cu cuvântul „ învățământ ” la forma gramaticală corespunzătoare.	Amendament deputat Marcela Nistor	Pct. 10 din proiectul de lege se exclude.	Se acceptă	Urmează a fi reanalizat termenul „ învățământ ” propus a fi modificat pe tot parcursul textului.

14.	<p>Art. 132. Cerințele minime de calificare pentru ocuparea funcțiilor didactice și științifico-didactice</p> <p>(1)Cerințele minime de calificare pentru ocuparea funcțiilor didactice sînt:</p> <p>a)în educația timpurie - deținerea unei calificări în domeniu de cel puțin nivelul 4 ISCED - învățămînt profesional tehnic postsecundar;</p> <p>b)în învățămîntul primar - deținerea unei calificări în domeniu de cel puțin nivelul 5 ISCED - învățămînt profesional tehnic postsecundar nonterțiar; în învățămîntul gimnazial - deținerea unei calificări în domeniu de cel puțin nivelul 6 ISCED - studii superioare de licență, precum și promovarea modulului psihopedagogic;</p> <p>c)în învățămîntul liceal - deținerea unei calificări în domeniu de cel puțin nivelul 7 ISCED - studii superioare de master, precum și promovarea modulului psihopedagogic;</p> <p>d) în învățămîntul profesional tehnic - deținerea unei calificări de cel puțin nivelul 5 ISCED - învățămînt profesional tehnic postsecundar nonterțiar, în programe de profil, cu excepția maiștrilor, precum și promovarea modulului psihopedagogic;</p> <p>e)în învățămîntul superior - deținerea unei calificări de cel puțin nivelul 7 ISCED - studii superioare de master.</p>		Amendament deputat, Marcela Adam	<p>Proiectul de lege la art. I se completează cu următorul conținut:</p> <p>„ Art. 132 se completează cu alin. (1¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(1¹)Funcțiile didactice în educația timpurie, învățămîntul primar, gimnazial, liceal și profesional tehnic pot fi ocupate și de persoane care dețin un act de studii la o specialitate conexă/echivalentă disciplinei școlare, sau un certificat de recalificare/validare a competențelor profesionale corespunzătoare funcției și nivelului de calificare deținut, conform Metodologiei aprobate de Ministerul Educației și Cercetării.”</p>	Se acceptă	
15.	<p>Articolul 137². Limitarea accesului la obiecte interzise</p>		PL nr. 344/2024	<p>2. Articolul 137² se modifică după cum urmează:</p>	Se acceptă	Articolul 1372 va avea următoarea denumire:

	<p>(1) Obiectele personale ale elevilor care prezintă pericol pentru ceilalți elevi sau pentru personalul instituției, care sunt folosite de elevi pentru evitarea metodelor obiective de evaluare a cunoștințelor acestora, precum și cele care perturbă desfășurarea lecțiilor pot fi ridicate de către cadrele didactice care predau lecția.</p> <p>(2) Cadrul didactic face o mențiune în catalogul electronic despre limitarea accesului elevului la obiectele personale ale acestuia, cu descrierea obiectelor ridicate și cu indicarea datelor de identitate ale posesorului.</p> <p>(3) La sfârșitul lecțiilor, obiectele ridicate se restituie elevilor.</p> <p>(4) Lista obiectelor interzise și procedura de limitare a accesului elevilor la acestea se stabilesc de Ministerul Educației și Cercetării</p>		<p>Propus spre comasare cu PL nr. 187/2024 în ședința plenară din 28.11.2024</p>	<p>denumirea articolului va avea următorul cuprins: „Articolul 137². Limitarea utilizării telefoanelor mobile, a echipamentelor de comunicații electronice și a obiectelor interzise”; se completează cu alin. (5) și (6) cu următorul cuprins: „(5) Elevilor le este interzisă utilizarea telefoanelor mobile și/sau a oricăror alte echipamente de comunicații electronice în timpul lecțiilor, cu excepția folosirii acestora: - în scop educațional, stabilit de către cadrele didactice; - în situații de urgență (stare de sănătate precară a elevului sau a cadrului didactic, probleme de sănătate ale unui membru de familie, situații de criză imprevizibile); - în cazul necesității monitorizării permanente cu diverse echipamente asistive a sănătății elevilor cu dizabilități sau boli somatice cronice severe, confirmate documentar. (6) Condițiile și modul de utilizare a telefoanelor mobile și/sau a oricăror alte echipamente de comunicații electronice sunt prevăzute în Regulamentul-cadru privind utilizarea telefoanelor mobile și/sau a altor echipamente de comunicații electronice în instituțiile de învățământ, aprobat de către Ministerul Educației și Cercetării.”</p>	<p>Limitarea accesului la obiecte interzise, la utilizarea telefoanelor mobile, și a echipamentelor de comunicații electronice</p>
--	---	--	--	---	---

16.	<p>Articolul 138. Drepturile și obligațiile părinților sau altor reprezentanți legali ai copiilor și elevilor (1) Părinții sau alți reprezentanți legali ai copiilor și elevilor au dreptul: a) să aleagă instituția de învățământ în care să înscrie copilul; ..... e) să respecte regulamentele instituțiilor de învățământ în partea în care le sunt aplicabile;</p>		<p>PL nr. 344/2024 Propus spre comasare cu PL nr. 187/2024 în ședința plenară din 28.11.2024</p>	<p>La art. 138, alin. (2) se completează cu lit. e¹) cu următorul cuprins: „e¹) să monitorizeze, în colaborare cu cadrele didactice, respectarea Regulamentului-cadru privind utilizarea telefoanelor mobile și/sau a altor echipamente de comunicații electronice în instituțiile de învățământ.”</p>	Se acceptă	
17.	<p>Articolul 139. Atribuțiile Guvernului în domeniul educației a) aprobă politicile de stat în domeniul educației; ..... g) aprobă planul (comanda de stat) de pregătire a cadrelor de specialitate cu finanțare de la bugetul de stat, pe meserii, specialități și (excludere) domenii generale de studiu, în instituțiile de învățământ profesional tehnic și superior;</p>		<p>PL nr. 344/2024 Propus spre comasare cu PL nr. 187/2024 în ședința plenară din 28.11.2024</p>	<p>La art. 139 lit. g), textul „meserii, specialități și” se exclude.</p>	Se acceptă	
18.	<p>Articolul 140. Atribuțiile Ministerului Educației și Cercetării (1) Ministerul Educației și Cercetării are următoarele atribuții: a) elaborează și promovează politicile de stat în domeniul educației și cercetării din învățământul superior; ..... t) organizează procesul de recunoaștere și echivalare a actelor de studii eliberate de instituțiile de învățământ din</p>		<p>PL nr. 344/2024 Propus spre comasare cu PL nr. 187/2024 în ședința plenară din 28.11.2024</p>	<p>La art. 140, alin. (1) se completează cu lit. t¹) și t²) cu următorul cuprins: „t¹) exercită rolul de coordonator național al activităților autorităților competente pentru recunoașterea calificărilor profesionale obținute într-un stat membru al Uniunii Europene, într-un stat al Spațiului Economic European și în Confederația Elvețiană; t²) exercită rolul Centrului de asistență privind recunoașterea calificărilor profesionale”.</p>	Se acceptă	

	străinătate și a calificărilor acordate de acestea;					
19.		<p>Articolul 137² se modifică după cum urmează: denumirea articolului va avea următorul cuprins: „Articolul 137². Limitarea utilizării telefoanelor mobile, a echipamentelor de comunicații electronice și a obiectelor interzise”; se completează cu alin. (5) și (6) cu următorul cuprins: „(5) Elevilor le este interzisă utilizarea telefoanelor mobile și/sau a oricăror alte echipamente de comunicații electronice în timpul lecțiilor, cu excepția folosirii acestora:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în scop educațional, stabilit de către cadrele didactice; - în situații de urgență (stare de sănătate precară a elevului sau a cadrului didactic, probleme de sănătate ale unui membru de familie, situații de criză imprevizibile); - în cazul necesității monitorizării permanente cu diverse echipamente asistive a sănătății elevilor cu dizabilități sau boli 	Direcția generală juridică	<p>Reieșind din denumirea propusă pentru art. 137² și luând în considerare conținutul alin. (5) și (6), în ceea ce privește natura și structura împărțirii logice a dispozițiilor și conținutului articolului supus modificării, constatăm necesitatea revizuirii structurării art. 137² din Codul educației. Astfel, conform succesiunii logice, dispozițiile alin. (5) se vor situa după alin. (1). Referitor la dispozițiile alin. (6), acesta urmează a fi corelat cu norma alin. (4) în vigoare al art. 137², în vederea comasării și expunerii într-un singur alineat. Întru respectarea condițiilor de precizie și claritate, considerăm necesar să expunem art. 137² din Codul educației într-o redactare nouă.</p>	Se acceptă parțial	<p>Articolul 137² va avea următoarea denumire:</p> <p>Limitarea accesului la obiecte interzise, la utilizarea telefoanelor mobile și a echipamentelor de comunicații electronice</p>

		somatice cronice severe, confirmate documentar. (6) Condițiile și modul de utilizare a telefoanelor mobile și/sau a oricăror alte echipamente de comunicații electronice sunt prevăzute în Regulamentul-cadru privind utilizarea telefoanelor mobile și/sau a altor echipamente de comunicații electronice în instituțiile de învățământ, aprobat de către Ministerul Educației și Cercetării.”				
--	--	--	--	--	--	--

**Vicepreședintele Comisiei
PÂSLARIUC Virgiliu**

Executor: M. Șarpe, tel: 022820548
E-mail: maria.sarpe@parlament.md